

Rynek
Kapitały pilnie
poszukiwane

Prawo
Oblicza
lobbingu

Wokół klienta
Najnowsze w wirtualnej
rzeczywistości

Rynek kapitałowy
Sekurytyzację
czas zacząć

BS.NET

LUTY 2015 / NUMER 7

Magazyn Bankowości Spółdzielczej w Polsce

> **Zasada proporcjonalności**
a nadzór europejski

TEMAT NUMERU:

Spółdzielcze a „komercja” – dwie różne bajki

> **Stanisław Kluza**

Legislatorzy zmniejszają
szanse na konkurowanie
z grupami finansowymi.

STR. 18

> **Jolanta Gasiewicz**
z BCMG

Funkcja ABI w banku
spółdzielczym.

STR. 14

> **Janina Wolanin**

Zamiast preferencyjnego
– kredyt na zakup
gruntów rolnych.

STR. 12

JEDŹ TAM, GDZIE ZAWSZE JEST ŚNIEG!

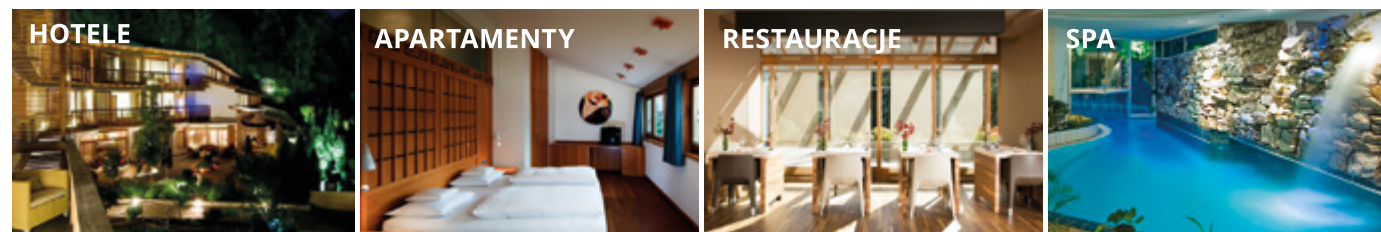
Wiemy jak zorganizować udane wyjazdy narciarskie dla firm. Znamy doskonałe stoki, luksusowe hotele i wieczorne rozrywki. Zorganizujemy dla Ciebie wyjazd, podpowiemy gdzie jechać, doradzimy przy wyborze sprzętu, zapewnimy szkolenia narciarskie, a jeśli chcesz, zorganizujemy zawody. Ty zdecydujesz czy wolisz skutery śnieżne, czy jazdę samochodem rajdowym po lodzie. Możemy zabrać Cię też na lot helikopterem, kolację w górskiej chacie albo nocną jazdę na sankach. Zrobimy to dobrze, bo kochamy jeździć na nartach i doskonale się przy tym bawić.

ZADZWOŃ! SPECJALNA OFERTA VIP DLA ZARZĄDÓW BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH!

Sandra 48 603 060 273
Marcin 48 502 355 802

info@nartydlafirm.pl
nartydlafirm.pl

SKORZYSTAJ Z NASZEJ LUKSUSOWEJ OFERTY

feldmilla. designhotel

Stos wyzwań dla banków

Przyspieszające prace nad ustawą o bankach spółdzielczych i zrzeszających rozgrzewają atmosferę w środowisku. Nikt chyba nie wie, jak będzie wyglądał ostateczny kształt ustawy oraz w jaki sposób banki mają udźwignąć koszty związane z wprowadzeniem Systemu Ochrony Instytucjonalnej. Nie znane są też szczegóły organizacyjne dotyczące systemu IPS. Tak czy inaczej, banki cały czas muszą wzmacniać swój potencjał, czemu poświęcamy kilka tematów, m.in. artykuł „Kapitały pilnie poszukiwane” (s. 6-7), „Sekurytyzując czas zacząć” (s. 35-37), a eksperci RES przypominają o znaczeniu kapitałów członkowskich w banku spółdzielczym (s. 32-34). W artykule „Spółdzielcze a komercja – dwie różne bajki” (s. 16-17) przywołujemy rzecz, zdawać by się mogło, oczywistą, pisząc o różnicach dzielących bank spółdzielczy od banku spółki akcyjnej. Polecamy też ważny wywiad ze Stanisławem Kluzą, byłym szefem Komisji Nadzoru Finansowego i Ministrem Finansów.

Ciekawej i wzbogacającej lektury!

Robert Azembski,
Redaktor Prowadzący Magazynu BS.NET
Anna Lewkowska,
Redaktor Naczelna portalu BS.NET

Spis treści:

LUTY 2015/ numer 7

Uboższemu otwórz konto. Jan Wajszczuk	4
Kapitały pilnie poszukiwane. Rafał Katarzyński	6
Relacja z klientem tylko w oparciu o równowagę stron i zaufanie.	8
Oblicza lobbingu. Żaneta Kowalska	10
Banki spółdzielcze nadal sprzyjają rolnikom. Janina Wolanin, prezes Banku Spółdzielczego w Księżpolu	12
Funkcja ABI w banku spółdzielczym z perspektywy „szczęśliwego” ABI. Jolanta Gasiewicz, BCMG	14
Spółdzielcze a „komercja” – dwie różne bajki. Robert Azembski	16
Dowartościować mniejsze banki. Rozmowa ze Stanisławem Kluzą, byłym Ministrem Finansów i Przewodniczącym KNF	18
Bat na oszustów. Janusz Orłowski	21
Najnowsze w wirtualnej rzeczywistości. Robert Azembski	24
Światowy apetyt na inwestycje. Adam Johaniuk, TU na Życie Europa S.A.	26
Zastosowanie modelu Kano w badaniu oczekiwań klientów. Piotr Szostak	28
Zasada proporcjonalności w rozporządzeniu CRR a Europejski Nadzór Finansowy. Iwona Mirosz	30
Rada Ekspertów Spółdzielczych o członkach banków.	32
Sekurytyzując czas zacząć. Janusz Orłowski	35
Biblioteczka Co warto przeczytać	38

BS.NET – Magazyn Banków Spółdzielczych w Polsce

Wydawca: Fast Forward Communication Sp. z o.o.,
Redaktor: Robert Azembski, kontakt: r.azembski@bs.net.pl, tel. 602210777
Wydanie przygotowali: Robert Azembski (redaktor prowadzący), Anna Lewkowska,
Katarzyna Grochowa (sekretarz redakcji)
Nakład: 3000 egzemplarzy
BS.NET Magazyn współpracuje ściśle z portalem Bs.net.pl (www.bs.net.pl)

> Zasada proporcjonalności w rozporządzeniu CRR a Europejski Nadzór Finansowy

Czy i jakie środki obrony mają banki spółdzielcze w razie nadmiernych wymagań regulacyjnych Komisji Nadzoru Finansowego?

W poprzednim numerze magazynu BS.NET zwróciliśmy uwagę na kilka kwestii, które w ramach wdrożenia nowych zapisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/36/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, powinien wdrożyć dla polskich banków ustawodawca, a które mogą w znaczący sposób wpłynąć na ich działalność.

CO INNEGO SPÓŁKA AKCYJNA, CO INNEGO SPÓŁDZIELNIA

Projekty nowych regulacji implementujących pakiet CRD IV zdają się nie brać pod uwagę, że co prawda banki spółdzielcze to jedna z form działalności bankowej przewidziana przez przepisy Prawa bankowego, jednak zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze cel działalności banku spółdzielczego jest inny od

DYREKTYWA CRD IV NAKŁADA NA BANKI SPÓŁDZIELCZE SZEREG WYMOGÓW M.IN. OBOWIĄZEK ZWIĘKSZENIA ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ, PODWYŻSZENIA WSPÓŁCZYNNIKÓW REGULACYJNYCH DLA RYZYKA PŁYNNOŚCI ORAZ UTRZYMYWANIA OKREŚLONEJ MINIMALNEJ KWOTY DEPOZYTU W BANKU ZRZESZAJĄCYM.

działalności banków w formie spółek akcyjnych, a maksymalizacja zysku ma być jedynie sposobem realizacji celów członków spółdzielni. W większości przypadków banki spółdzielcze podlegają takiemu samemu reżimowi prawnemu jak banki w formie spółek akcyjnych. Może to stanowić duże wyzwanie dla bankowości spółdzielczej, a część banków mieć problemy ze spełnieniem wymogów nowych regulacji. Dyrekty-

wa CRD IV nakłada na banki spółdzielcze szereg wymogów m.in. obowiązek zwiększenia adekwatności kapitałowej, podwyższenia współczynników regulacyjnych dla ryzyka płynności oraz utrzymywania określonej minimalnej kwoty depozytu w banku zrzeszającym. Dodatkowo zgodnie z nowelizacją Prawa bankowego art. 22g te same ustawy, umożliwi Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) odwoływanie członków zarządów i rad nadzorczych banków. Co w przypadku, jeśli dany bank nie będzie mógł spełnić nałożonych na niego wymagań nadzorczych, albo jeśli nie będzie zgadzał się z kierowanymi do niego decyzjami KNF?

„ŚWIĘTA” ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

W przypadku nałożenia nadmiernych i nieproporcjonalnych do skali działalności banku wymogów regulacyjnych banki będą mogły powołać się na zasadę proporcjonalności, która została

W PRZYPADKU INDYWIDUALNYCH ROZSTRZYGNIEĆ KNF MOŻNA UZNAĆ, ŻE BRAK STOSOWANIA ZASADY PROPORCJONALNOŚCI PRZY PODEJMOWANIU DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH MOŻE STAĆ W SPRZECZNOŚCI Z ART. 65 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA CRR, KTÓRE STANOWI, ŻE „(...) SANKCJE ADMINISTRACYJNE I INNE ŚRODKI ADMINISTRACYJNE MUSZĄ BYĆ SKUTECZNE, PROPORCJONALNE I ODSTRASZAJĄCE”.

ustanowiona zarówno w prawie Unii Europejskiej, przede wszystkim w art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP; a w przypadku nadzoru nad działalnością bankową w Polsce znajduje ona swoje częściowe odzwierciedlenie w uchwale nr 312/2012 KNF z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru nad działalnością bankową. Odwołanie do zasady proporcjonalności zostało również wskazane we wstępie do Rozporządzenia CRR: „Aby zapewnić zrównoważoną i zróżnicowaną kulturę bankowości w Unii, która ma służyć przede wszystkim interesowi obywateli Unii, należy zachęcać do działalności bankowej na małą skalę, np. działalności unii kredytowych i banków spółdzielczych” oraz dalej już wprost: „Komisja Europejska i Europejski Urząd Nadzoru Bankowego powinny zapewnić, aby wspomniane standardy i wymogi mogły być stosowane przez wszystkie zainteresowane instytucje w sposób proporcjonalny do charakteru, skali i stopnia złożoności tych instytucji i ich działalności”. Również w przypadku indywidualnych rozstrzygnięć KNF można uznać, że brak stosowania zasady proporcjonalności przy podejmowaniu decyzji administracyjnych może stać w sprzeczności z art. 65 ust. 1 rozporządzenia CRR, które stanowi, że „(...) sankcje administracyjne i inne środki administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasające”.

EUROPEJSKI URZĄD NADZORU BANKOWEGO

Organy nadzoru bankowego oraz banki (instytucje kredytowe) w krajach Unii Europejskiej podlegają także nadzorowi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego określonego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (dalej: EBA). W celu ustanowienia spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego oraz zapewnienia wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania prawa Unii, EBA wydaje wytyczne i zalecenia skierowane do właściwych organów lub instytucji kredytowych. W stosownych przypadkach EBA przeprowadza otwarte konsultacje publiczne w sprawie wytycznych i zaleceń, a także analizuje potencjalne koszty i korzyści z nimi związane. Właściwe organy i instytucje kredytowe powinny dokładać wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych i zaleceń. W ciągu dwóch miesięcy od wydania wytycznej lub zalecenia każdy właściwy organ nadzoru potwierdza, czy stosuje się lub czy zamierza zastosować się do danej wytycznej lub danego zalecenia. Jeżeli właściwy organ nie stosuje się do nich ani nie zamierza się do nich zastosować, powiadamia o tym EBA, podając uzasadnienie. EBA publikuje informacje o tym, że dany właściwy organ nadzoru nie stosuje się lub nie zamierza zastosować się do danej wytycznej lub danego zalecenia. EBA może również, w odniesieniu do indywidualnych przypadków, podjąć decyzję o opublikowaniu przedstawionego przez właściwy organ uzasadnienia niezastosowania się do danej wytycznej lub danego zalecenia. Jeżeli jest to wymagane w wytycznych lub zaleceniach, instytucje finansowe jasno i szczegółowo informują, czy stosują się do tych wytycznych lub zaleceń. EBA informuje Parlament Europejski, Radę i Komisję o wydanych wytycznych i zaleceniach, wymienia właściwy organ nadzoru, który nie zastosował się do nich, a także określa, jak zamierza za-

gwarantować, że dany właściwy organ będzie stosować się do jego zaleceń i wytycznych w przyszłości.

DECYZJE NADZORCZE EBA

Decyzje nadzorcze EBA mogą być wydawane na gruncie art. 17 (naruszenie prawa UE), art. 18 (działania podejmowane w sytuacjach nadzwyczajnych) i art. 19 (rozstrzyganie sporów w sytuacjach transgranicznych) rozporządzenia o EBA, w związku z konkretnymi przepisami przewidzianymi w dyrektywie 2013/36/UE, jak i rozporządzeniu CRR. Są wydawane wtedy, gdy organ nadzoru krajowego nie wydaje własnych decyzji lub działa wadliwie. Przewidziany postanowieniami art. 17 rozporządzenia o EBA schodkowy mechanizm wykonania decyzji EBA zakłada, że najpierw w razie naruszenia prawa Unii Europejskiej przez krajowy organ nadzoru, kierowane jest przez EBA zalecenie do krajowego organu nadzoru, a następnie w razie milczenia krajowego organu nadzoru wydana jest formalna opinia Komisji Europejskiej uwzględniająca zalecenia EBA. Dopiero w konsekwencji niestosowania się krajowego organu nadzoru do formalnej opinii uruchomiona może być decyzja EBA. Musi ona służyć osiągnięciu celu stabilności finansowej w Unii Europejskiej, gdzie zaniechanie działania lub wadliwe, niezgodne z prawem UE działanie krajowego organu nadzoru może powodować naruszenie integralności lub stabilności całego systemu finansowego w UE lub jego części oraz jest konieczne dla przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rynków finansowych.

Autorka:
Iwona Mirosz,
partner w kancelarii
Mirosz Jankowski i Partnerzy.